

Ebeveynler Ne Yapmalı?

Günümüzde pek çok gencin ya hedefi yoktur ya da sık sık hedef değiştirmekte ve seçtiği hedefe güvenememektedir. Bu tür durumlarda ebeveynler şunlara dikkat etmelidir:

- Çocuk ya da ergenin hedef belirleyebilmesi için öncelikli olarak kendisiyle ilgili farkındalık sahibi olması gerekmektedir. Yeteneklerinin, güçlü-zayıf yönlerinin, ilgi alanlarının ya da bilgi donanımının farkında olan çocuk ve ergenlerin hedef koymas ve bu hedeflere ulaşması daha kolaydır. İstek duygusu davranışa dönüştüğünde hedef olabilir
- Çocuklar ebeveynlerinin onları her koşulda sevdiğini ve onlara güvendiğini hissetmelidir.
- Ebeveynler çocuklarını her zaman cesaretlendirmelidir.
- Hata yapsa ya da başaramasa da tekrar tekrar denemesi için yüreklendirmelidir.
- Anne ve babaların kendi hedefleri ile çocuklarının hedeflerini karıştırmaları gerekir.

- Hedef belirleme sürecinde aile bireyleri model olmalıdır.
- Anne ve babalar çocuklarının gerçekleştirdikleri hedeflerini fark etmeli, pekiştirmeli ve yeni hedefler belirlemesi konusunda güdülemelidir.
- Anne ve babalar hedef belirlemede zorluk çeken çocuklarını suçlamadan, hedef belirleme konusunda deneyim kazanmalarına fırsat hazırlanmalı ve gerekirse bu konuda öğretmenlerle ve rehberlik ve psikolojik danışma servisi ile ilişki kurulmalıdır.

Mefer TURAN

Okul Psikolojik Danışmanı

Hakkari Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi

Adres:

Berçelan mahallesi Cezaevi sokak HAKKARİ /
MERKEZ

Telefon:

(438) 211 6507

<http://hakkarikizaihl.meb.k12.tr/>

**HAKKARİ KIZ
ANADOLU İMAM HATİP
LİSESİ**

***BÜGÜNÜN HEDEFİ,
YARININ GELECEĞİ***

MESLEKİ HEDEF BELİRLEME

Hedef, genel anlamıyla varılmak istenen nokta olarak tanımlanır.

Eğitimde hedef, bireyde gözlenmesi kararlaştırılan istenilen özellikler olarak ele alınabilir. Bu özellikler bilgi, beceri, değer, ilgi, tutum, kişilik vb. olabilir.

Ergenlik döneminin zor geçmesinin nedenlerinden biri gencin bir yandan "kendini bulma ve kendi olma" savaşı verirken bir yandan da birçok seçim yapmak zorunda olmasıdır. Bu dönemde arkadaş seçme- hedef seçme-ilerde girilecek meslek alanını seçme gibi çok yönlü seçme zorunluluğu ortaya çıkar.

Seçimlerin en zoru hedef seçmedir ve günümüz ergenlerinin en zorlandığı konu da budur. Pek çok gencin ya hedefi yoktur ya da sık sık hedef değiştirmekte, seçtiği hedefe güvenememektedir.

Hedef Belirleme Aşamasında;

Kendini tanıma
Karar verme
Sorumluluk Alma
Eylem Planı Oluşturma önemli ve veli desteğini kaçınılmaz kılan basamaklardır.

KENDİNİ TANIMA

Bireyin yeteneklerine, ilgilerine uygun, sahip olduğu güçlerle ulaşacağı türden hedefler belirlemesi çok önemlidir. Anne baba olarak;

- Gencin isteklerini, beklentilerini, sınırlarını yok sayarak, kendimiz, kendi amaçlarımız, kendi yapamadıklarımız doğrultusunda beklenti oluşturmamalı ve çocuğumuzun bu beklentilere uygun davranmasını beklememeliyiz.
  - Gençten beklentilerimiz "“Senin için bunları bunları yaptım, karşılığını vermelisin”" tarzında bir senet haline dönüşmemelidir.

KARAR VERME-SORUMLULUK ALMA

Karar verme, "sorumluluk alma", "plan ve program yapma", "güçlükleri göze alma" gibi etkenlerin de rol aldığı karmaşık bir süreçtir. Genci karar sürecinin karmaşasından koruma amacıyla anne babanın kararları vermesi ve kararların sonuçları ile ilgili sorumluluğu da anne babanın üstlenmesi genel eğilimdir. Aileler "ama biz yönlendirmezsek o hiçbir şeyi seçemiyor" demektedirler. O kadar uzun bir süre gençlerin yerine büyükler karar vermişlerdir ki gençler karar vermeyi öğrenememiş, bunun yerine başkalarının verdikleri kararlara uyma kolaylığını yeğler hale gelmişlerdir.

Hedeflerinizden şüphelerinizi çıkardığınızda, gerçekliğinize eşit olur.

Ralph Marston

Gençlerde karar verme becerisi ve sorumluluk bilinci oluşturabilmek için;

- Yaş dönemine ve gelişimsel düzeye uygun sorumluluklar vermek,
- Kararları onun vermesini istemek, onu bu yolda desteklemek,
- Sonuçları düşündürmek, değerlendirmek, eleştirmek ve onun bunu yapmasını sağlamak ,
- Yanlışlarını görmesine, yanlışlarını kabul etmesine yardımcı olacak analiz gücünü kazandırmak gerekir.

EYLEM PLANI OLUŞTURMA

Doğru hazırlanmış bir plan zamanı istekler ve zorunluluklar arasında dengeli olarak dağıtır.

Uygun bir plan; kişisel, uygulanabilir, sınırları olan, esnek ve değerlendirme aşaması göz ardı edilmeyendir.

Başarı için plan yapmıyorsanız, o zaman hükmen başarısızlığı planlıyorsunuz demektir.

Roz Townsend

